

Overlast door vuurwerk in Gorinchem

Jaarwisseling 2018-2019

Meldpunt Vuurwerk Gorinchem

**Christen
Unie
SGP**

**GROEN
LINKS**

Inleiding

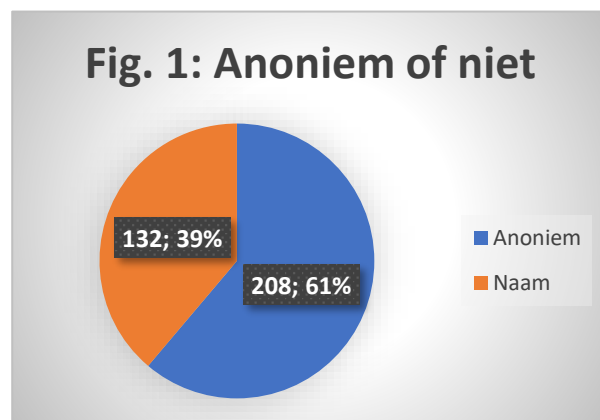
Op 15 december 2018 lanceerden de fracties van ChristenUnie/SGP en GroenLinks een meldpunt voor vuurwerkoverlast. De reden hiervoor is dat beide fracties zich zorgen maken over de toenemende overlast die mensen hebben van vuurwerk. In het maatschappelijk debat is deze discussie ook actueel. Steeds harder klinkt de roep om maatregelen om overlast, schade en verwondingen door vuurwerk te beperken.

In het verleden hebben onze fracties al eens gevraagd om ook in Gorinchem te kijken naar maatregelen om vuurwerkoverlast te beperken. Toen werd gezegd dat het gemeentebestuur van Gorinchem van mening is dat er afgewacht moet worden op landelijke maatregelen. Ondanks een oproep van onder meer de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, heeft het kabinet echter besloten geen maatregelen te treffen, maar die vrijheid bij de gemeentebesturen te leggen. Voor onze fracties was dit het moment om die handschoen op te pakken.

Hoewel onze fracties al ideeën hebben om te komen tot maatregelen tegen vuurwerkoverlast, wilden we eerst inzichtelijk hebben of en hoeveel overlast er ervaren wordt in Gorinchem en wat de aard van die overlast is. Wij hebben daarom ervoor gekozen om een online vuurwerkmeldpunt te openen. Mensen konden hierop hun overlastmelding doen. Dit kon desgewenst anoniem, maar mensen konden ook naam en telefoonnummer achterlaten. Ook konden mensen kiezen of zij een toelichting bij de melding wilden doen. Verplicht was het in te vullen in welke wijk, op welke datum en op welk moment van de dag de overlast ervaren werd. In totaal zijn er 340 meldingen binnengekomen tussen 15 december en 6 januari. In dit verslag delen wij graag onze bevindingen, met als doel er in de Gorinchemse gemeenteraad een discussie over te voeren en te komen tot voorstellen om de overlast te verminderen.

Respondenten

Zoals gezegd konden mensen kiezen of zij anoniem of met contactgegevens een melding wilden doen. Wij hebben voor deze mogelijkheid gekozen om de drempel van het melden van overlast zo laag mogelijk te houden. Zoals in de grafiek “figuur 1” goed te zien is, was ongeveer 2/3 van de meldingen anoniem en 1/3 van de meldingen met contactgegevens.

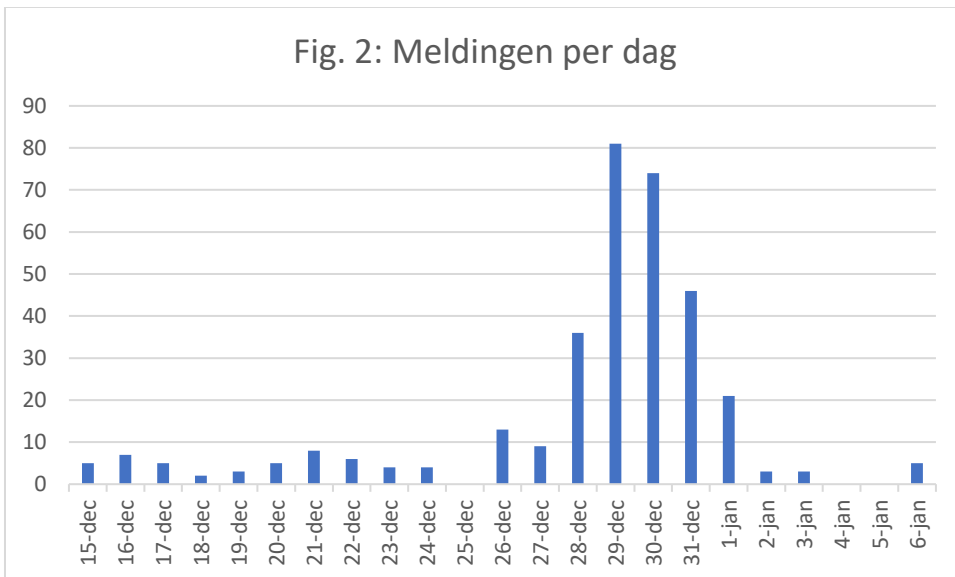

Anoniem melden brengt ook risico's met zich mee: er zijn altijd grapjassen die valse meldingen doen. We hebben echter slechts één overduidelijk valse melding ontdekt (die ook niet meegenomen is in de resultaten). Alle andere meldingen konden gezien tijdstip, locatie of aard van de overlast als echt getypeerd worden.

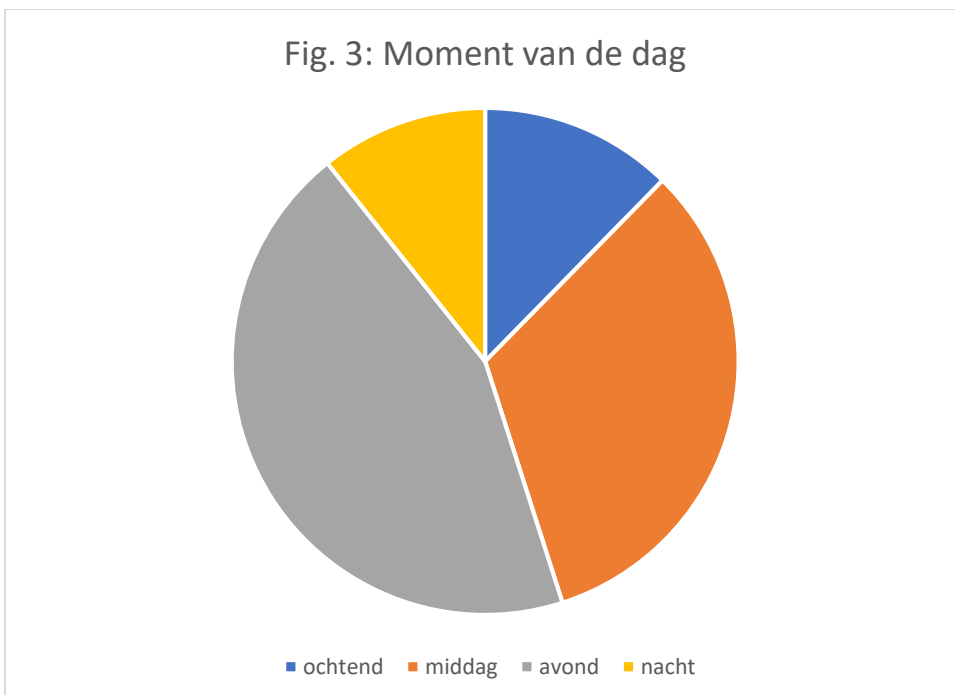
Resultaten

Zoals gezegd zijn er in totaal 340 meldingen binnengekomen op het meldpunt vuurwerkoverlast. Het is in fig. 2 goed te zien dat sinds de opening van het meldpunt het aantal melding per dag langzaam stijgt naar mate de jaarwisseling dichterbij komt, met als piek 29 en 30 december. Na Oud en Nieuw neemt het aantal meldingen redelijk snel af.

Opvallend hierbij is natuurlijk dat, terwijl de officiële verkoop van vuurwerk pas op 28 december begint, er daarvoor al redelijk wat overlast gemeld is (71 meldingen tot en met 27 december). Als de verkoop begint stijgt het aantal meldingen snel.

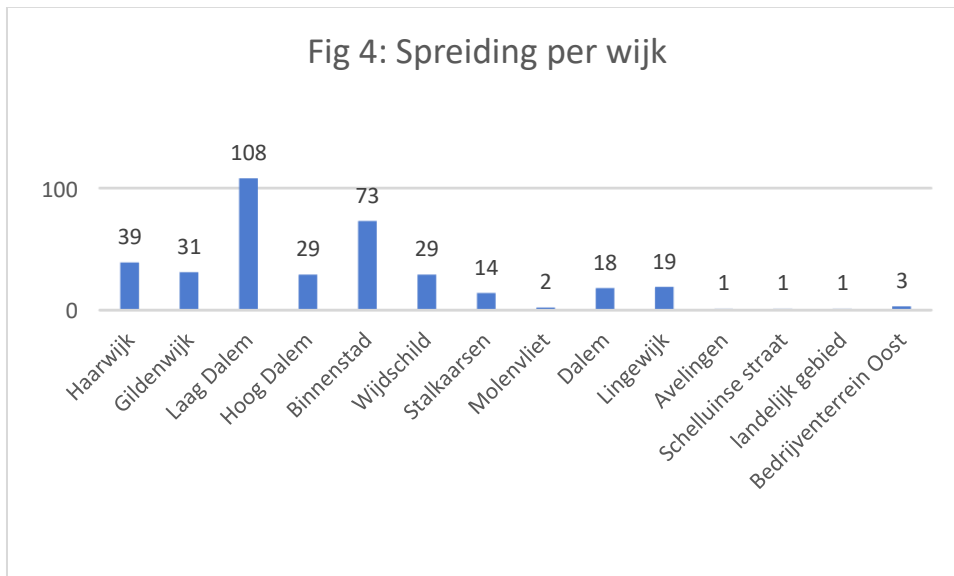

We hebben de melders ook gevraagd op welk moment van de dag zij de overlast ervoeren. Hierbij valt op dat mensen vooral 's avonds en 's middags de overlast ervoeren (zie fig. 3). Opvallend hierbij is dat er een aantal momenten is (bijv. 29 december overdag) waarop er veel meldingen uit één specifieke wijk komen rond hetzelfde moment. Er is grote kans dat hier sprake is van een of enkele overlastveroorzakers die zich in een wijk ophouden.

Tenslotte hebben we ook aan de melders gevraagd in welke wijk zij de overlast ervoeren. Hierbij was het mogelijk om meerdere wijken te noemen, bijvoorbeeld als men tijdens het fietsen door de wijk of het uitlaten van de hond in meerdere wijken kwam. Hierdoor zijn er in fig. 4 numeriek meer meldingen dan dat er feitelijke meldingen zijn gedaan. Met name Hoog-Dalem & Laag-Dalem, Hoog-Dalem & Wijdschild en Binnenstad & Wijdschild kwamen geregeld in paren voor.

Als we alle meldingen per wijk in een schema zetten, blijkt dat de Laag-Dalem en de Binnenstad de kroon spannen als het gaat om overlast meldingen. Daarachter volgen de Haarwijk, de Gildewijk, Hoog-Dalem en Wijdschild, met daar weer net iets achter Stalkaarsen en de Lingewijk. Relatief weinig meldingen zijn gekomen uit de buitengebieden en de industrieterreinen; iets dat op zich geen verrassing genoemd kan worden.

Aard van de meldingen

Als we de aard van de meldingen, oftewel het soort overlast dat mensen ervaren, in beeld brengen, blijkt dat er drie overduidelijke rode draden uit naar voren komen:

- ❖ Afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden en het gebrek van handhaving hierop

Een groot deel van de meldingen die gedaan zijn, hebben te maken met het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden (van 31-12 18.00uur tot 1-1 02.00uur). Hierbij is te zeggen dat mensen niet bij een rotje of vuurpijl meteen een melding doen. Veel van de melders zeggen veel of zelfs continu knallen van vuurwerk te horen in hun buurt of wijk. Dat ervaren zij als overlast. Bovendien levert het angst op bij bijvoorbeeld kinderen of ouderen.

Opvallend is dat veel van de melders die zeggen veel of continu vuurwerk te horen buiten de afsteektijden ook klagen over het (gebrek aan) toezicht en handhaving. Sommigen belden de gemeente of de politie, maar hadden niet de indruk dat er gehandhaafd is op het afsteken van vuurwerk.

- ❖ Overlast door zwaar (illegaal) vuurwerk

Een andere rode draad die uit de meldingen naar voren kwam, was de zwaarte van de knallen. Mensen melden dan vooral zware explosies ('dit waren geen rotjes'), waardoor bijvoorbeeld ruiten trilden. Vaak werd daarbij het versterkend effect van bijvoorbeeld stegen in de Binnenstad of viaducten genoemd. Termen als 'het lijken wel granaten' en 'het lijkt wel oorlog' zijn regelmatig voorbij gekomen.

❖ Dieren en vuurwerk

De derde rode draad die naar voren komt uit de meldingen is het effect dat (met name) knalvuurwerk heeft op huisdieren (over wilde dieren valt niks te zeggen vanuit dit vuurwerkmeldpunt). Er wordt gemeld dat honden en katten schrokken van de knallen, zich verstopten, niet meer aten en zelfs niet meer naar buiten durfden. Schokkend was dat er meerdere meldingen zijn binnengekomen van hondenbezitters die meldden dat er vuurwerk naar hun huisdier is gegooid tijdens het uitlaten.

Dierenasiel

Naar aanleiding van de meldingen rondom dieren en vuurwerk hebben we ook contact gezocht met het dierenasiel. Zij meldden ons, dat er in de aanloop naar de jaarwisseling meer katten zijn aangereden. Dit valt voor een deel te wijten aan vuurwerkstress; ook de toename van elektrische voertuigen speelt hierin mee. Het dierenasiel heeft dit jaar op scholen les gegeven om het begrip voor de risico's van vuurwerk te kweken.

Doordat de jaarwisseling dit jaar midden in de vakantie viel (en niet aan de rand, wat ook wel eens gebeurd) viel de overlast rondom het dierenasiel zelf mee. Ze hebben overlastgevers aangesproken.

Als aanbeveling heeft het dierenasiel dat er een alternatieve locatie wordt aangewezen waar wél vuurwerk mag worden afgestoken. Ook zouden zij het mooi vinden als jongeren die overlast geven in het asiel hun 'taakstraf' zouden uitdienen.

Afsluitend

Met 340 meldingen zijn de fracties van ChristenUnie/SGP en GroenLinks tevreden met het succes van het vuurwerkmeldpunt in Gorinchem. Het was de eerste keer dat we dit zo hebben uitgevoerd en zijn voornemens om dit komende jaarwisseling te herhalen.

Zoals gezegd was ons doel om inzicht te krijgen in de mate van de overlastbeleving en in de aard van de overlast. Wij denken dat met de respons op het vuurwerkmeldpunt voor de jaarwisseling 2018/19 dit doel behaald is. Het biedt voor ons goede aanknopingspunten voor een discussie over de mogelijke oplossingen voor de overlast en we kijken dan ook uit naar het debat hierover.